

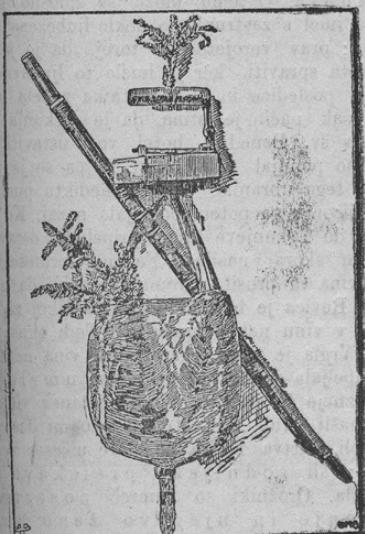
globe kaznovan. Občinski predstojnik pa podal se je k okrajnemu glavarstu in je tam izročil uradni pečat. Zdaj pa le pomislimo ta položaj. Ljudje že nejo svojo živino k sejmu in ne dobijo živinskega lista, kajti predstojnik pravi, da je uradni pečat oddal. Pod takimi pogoji se v občini sploh živeti ne more. Mi kmetje, davkopalčevalci in volilci kličemo tedaj o blast na pomoč, da tako prvaški zmešnjava konec napravil! Oblast ima zdaj sveto dolžnost, da takoj razpusti občinski zastop in da vodi odslej občinske zadeve zastopnik slavnega c. k. okrajnega glavarstva... To pač ne gre, da bi par prvaških hujškačev, ki deloma niti davkov ne plačujejo, celo občino strahovali in cesarske postave v blato teptali. Mi zahtevamo od politične oblasti najodločneje, da napravi temu neredu v občini takojšnji konec. Ljudski interesi so gotovo več vredni, nego hujškarja nekaterih postopačev, ki nimajo drugega dela, nego sejati sovraštvo... Oblast, na noge!

Boj v občini okolica Celje.

Seznamek kandidatov, katerega je objavil volilni odbor neodvisnih kmetov in nemških volilcev, napravil je v vrstah prvaških klerikalcev in "narodne stranke" mnogo zmešnjave. Seveda psuje in sramoti prvaška dohtarska gospoda vse te može, katerim so dali neodvisni kmetje svoje zaupanje. Gnusi se nam, da bi te napade začeli. Kdor osebno blati in kdor od jeze ogenj in zvezlo bluje, ta sam sebe obsoja. Tisti "Narodni dnevnik", kateri je slovenske kmete v pribijskem okraju zaradi njih naprednega mišljenja psoval "šnopsanje" in "barabe", kateri je ormožke slovenske a Nemcem prijazne kmete imenoval "zastončake" in "hlapec" in "falte", — ta list bankerotnih prvaških hujškačev pač ne more nikogar žaliti. In kar pisarijo mariborske

Iz mladih let Petra Rosegger.

Dr. Peter Rosegger je, kakor smo že opetovanoprocali, največji štajerski ljudski pisatelj. Njegove krasne povesti, od katerih smo tudi že v našem listu nekaj prevodov prinesli, znane so dandanes po vsem svetu. Veliki ta modrijan in pisatelj opisuje v svojih romanih večjelj življenje in hrepenenje ter trpljenje vbogega kmeteskega delavskoga stanu. Sam je izšel iz ljudstva in tako velja vsa njegova ljubezen ljudstvu. Pred okroglo 50 leti vzel je takrat 17 letni Peter Rosegger slovo od hiše svojih staršev. Pri nekemu gorskemu mojstru

Rosegger-Andenken.
Bügeleisen, Eile, Werkzeugtasche und Benzinstöcke
welche der Dichter während seiner Lehrzeit als
Schneider benutzte.

izučil se je krojaške obrti. Pet let izvrševal je Rosegger krojaško obrt. Potem pa so spoznali velike njegove talente in so mu dali priliko, da se izobrasi. In iz vaškega krojača postal je najpomembnejši štajerski pisatelj, katerega je tudi visoka šola za častnega doktorja imenovala... Svoje nekdanje obrti pa se ta veliki sin ljudstva še danes ne stamuje. Nasprotno, k najbolj srečnim dnevi svojega življenja šteje Rosegger eno, ko je let krojaški pomočnik od vasi do vasi potoval in kmetom na malo plačo hlače kraljal. Naša slika kaže rokodelsko orodje, katerega je mladi Peter takrat rabil: gladno (Bügeleisen), nadalje taška za orodje in gorska paličica... Čast velikemu sinu štajerskega ljudstva!

cunjice, za to se v celjski okolici pač živa duša ne briga...

Eno hočemo le še enkrat pribiti: Društvo "Südmark" ni za volilno agitacijo niti enega vinarja dal. Vsakdo, kdor ni na glavo padel, vč prav dobro, da to društvo sploh v politične namene ničesar dati ne sme. Drugače bi oblast "Südmark" že davno razpustila. Plačani pisači narodnjaških listov se sto trditvijo torej naravnost lažej! Sploh pa se nikakoršnih denarnih sredstev za ta volilni boj ne potrebuje. Vsi neodvisni okoliški kmetje delujejo iz lastnega nagiba prav veselo v tej borbi. Kajti ti napredno, Nemcem prijazno misleči kmetje hočejo zanikernemu gospodarstvu v celjski okolici konec napraviti; oni hočejo sedanje prvaške mogotce vreči, da ti ne bodejo več ljudskega denarja v svoje namene porabljal. Tu se ne gre za nobeno politiko, marveč gre se edino zaendar davkopalčevalcev...

Vsa propalost nasprotnikov vrlih naših neodvisnih kmetov v celjski okolici se kaže že v tem, da so se prvaški klerikalci in narodnjaki združili. Drugače bi se najraje požrli, zdaj pa ležijo v vlačugarskem objemu! Tisti prvaški klerikalci, kateri so šele pred kratkim v Vrbiju enega narodnjaka z nožem umorili, združili so se zdaj s tistimi "narodnjaki", kateri so v svojem listu proglašili krščanstvo za "strup iz Nacareta"... To je zvezka, kaj? Vprašanje je le, kdor je od obeh večji lumb? Kmetje pa zdaj jasno vidijo, da je vso nasprovanje prvaških klerikalcev in narodnjakov le pesek v oči...

Kaj hočejo naši nasprotniki? Ves njih program je velika nezmisel! Prvaški hujškači gredo nameč iz stališča, da je občinski blagorični, blagor nih lastnih žepov pa vse. Zato trobijo, da imata okoliška občina in mesto nasprotne interese, da morata boj peljati, da mora ena občina drugi škodovati itd. Vsak izobraženi kmet mora takoj vedeti, da je ta "program" laž in lumperija! Kdor tega ne razume, ta je na duhu neodzdravlivo bolan. Obe občini sta težko obremenjeni in imata velikanska plačila v razne namene. Kam bi prišli, ako bi še te dve občini sami v sovraštu živeli? Vsako mesto in njegova okolica tvorita neko gospodarsko celoto, izpopolnita drug drugega, izmenjavata svoje izdelke, imata ednake izobraževalne potrebe in ednake, velike, skupne skrbi. Vsak pošteni prijatelj okoliške občine mora torej nato delati, da boste obe občini mirno skupaj živel. Potem bodo mogoče, da se v obeh občinah velike davekne zniha itd. itd. Seveda bi to skupno delo nikdar ne izključilo, da varuje vsaka občina svoje pravno stališče. Nobeni občini se ne sme krivica zgoditi! Zato kandidira tudi napredni volilni odbor 20 dobro izobraženih kmetov, ki jamčijo pač, da bodejo za občino skrbeli. Ti pošteni slovenski kmetje bodoje s svojo žaljivo roko bolje interese okoliške občine varovali, kakor en doktor Benko-Gvenkanič, katerega so iz Brežic pognali in kateremu smo že opetovano dokazali, da kmetom kot avokat veliko preveč računa. Ta Benko-č, katerega so njegovi današnji zavezniki-narodnjaki že s pasjim bicem pretepli, je samo zato volilec v okoliški občini, kjer je tam naznanil trgovino s sadjem in plačuje zato 1 krona 18 vin (!!) davka... Naši nasprotniki so poleg tega dohtarskega trgovca s sadjem še celo vrsto drugih avokatov kot kandidate postavili, m. nj. tudi dr. Serenca, ki je eden največjih davkopalčevalcev v mestu in se bode vsled tega gotovo vedno zato brigal, da se v okolici njegovim mestnim interesom služi. Kar očitajo torej prvaki našim kandidatom, to velja v prvi vrsti za dr. Serenca in njegove tovariše.

Nakratko rečeno: program prvaških nasprotnikov je — hujškarija!!! Edino sovraštvo in nemir hočejo! Nemcem prijazne shode neodvisnih kmetov so hoteli motiti s posvokami, s kamjenji in surovostjo. Tako hočejo tudi v okoliški občini naprej delovati. Spozar u menega gospodarskega dela se bo bojijo, kjer bi pri temu prvaški žepi trpel...

Ali neodvisni kmetje so te prvaške gonje si! Oni zahtevajo, da se bode pričelo v okoliški občini gospodarsko delati v blagor davkopalčevalcev. Velike doklade v občini se mora za zgradbe cest, za prepotrebna gospodarska dela porabiti, ne pa za hujškarjo prvaških politikov. Občinski urad v celjski okolici mora za vse davkopalčevalcev ednako, nestranskarsko in pošteno delovati. Računi se ne smej o skrivati! In edino za to se gre, ne pa za tisto žalostno "politiko", ki je kmete spravila na rob propada...

Vsi tisti davkopalčevalci torej, ki se ne pustijo od dohtarskih šrbarjev komandirati, ki se ne pustijo hujškati od tistih ljudi, kateri jim ob vsaki priliki kožo čez uesa potegnejo, — vsi neodvisni kmetje volili bodejo torej naše kandidate. Kajti s tem bodejo pomogli, da se grozovlado sedanjih mogotcev v okolici strže in da nam pride boljša gospodarska bodočnost!

Novice.

II. avstrijski zbor kmetijskih zadrg. Piše se nam: "Ker je bil leta 1906 obdržani I. avstrijski zbor kmetijskih zadrg iz vseh delov Avstrije prav dobro obiskan in se je v vsakem oziru dobro obnesel, smatra se splošna zvezka kmetijskih zadrg na Avstrijskem dolžna, da priredi letos II. zbor avstrijskih kmetijskih zadrg, kateri se bode vršil dn. 14. in 15. septembra 1910 v deželnozborski dvorani na Dunaju. Na dnevnem redu stojijo važni zadružni predmeti za posvetovanja. Upati je tedaj, da bode i II. avstrijski zbor kmetijskih zadrg prav dobro obiskan". — Tudi mi opozarjam kmetijske zadrige na za gospodarstvo velevažno to prirede.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Državna in deželna pomoč spodnještajerskim vinogradnikom. Nemški listi poročajo: Že tako rano v letošnji spomladi nastopile težke nevihte napavile so velikansko škodo. Zlasti se pozna to škodo v spodnještajerskih vinogradih na triletnih trsnih kulturnah, ki bi morale letos prvi dohodek prineseti in so to tudi v bogati meri obljudovale. Napredni nemški poslanci so vsled tega takoj nastopili in zahtevali od poljedelskega ministarstva izdatno pomoč. Na podlagi teh zahtev je državni vinogradniški nadzornik gorice pregledal. Dovolilo se je potem deloma podpore iz državnega sklada proti ujmom, deloma pa brezobrestna vinogradniška posojila. Za taka posojila dovolilo je poljedelsko ministerstvo v preteklem mesecu nadaljnjo svoto 32.000 kron; isto svoto dovolilo se je iz deželnih sredstev za brezobrestna posojila v istem času. — K temu pripomnimo edino to, da se prvaški slovenski poslanci za takе prepotrebne gospodarske zadreve prav nič ne brigajo. Nasprotno, oni so deželnih in državnih zbor razbili. Nemški poslanci morajo tedaj za slovenske kmete delati, — slovenski poslanci pa počivajo za pečjo od svoje narodnjaške hujškarje...

Testament nazaj! Naši čitatelji se bodejo še spominjali na škandalček, ki je prišel v javnost ob priliki smrti neke profesorjeve vdove. V sredi tega škandalčka stal je bivši guardijan ptijskih minoritov, o. Vavpotič. Mož je znan po svoji prvaški zagriženosti, po debelosti svojega trebuha in po prijetljivosti do ženskega spola. Poleg žensk ljubi pa tudi prav vroče — testamente. In ko je omenjen profesorjeva vdova, h kateri je Vavpotič v življenju prav pogostoma zahajal, zapustila to solzno dolino, pokazal se je nakrat nežni testament, v katerem se je pripisala vsa dedičina Vavpotiču. Zanimivo je, da je imela pokojnica prav revne sorodnike, kateri bi glasom tega testamenta prav nič ne dobili; vse bi romalo v žep debelega Vavpotiča... No, sodniji se je pa ta testament malo čuden dozdel. In vzela je stvar v roke. Revne sorodnike pokojnice pa je zastopal naš odvetnik g. dr. pl. P. Lachki. Posrečilo se mu je, doseči celi uspeh. Vavpotič se mora pod nosom obrisati in vse dedičine ne dobi niti počenega groša. Njegovi "računi" so romali v koš. Prav smešno je, da si je hotel Vavpotič "za svojo mujo" 300 kronic zaračunati. Mi sicer ne vemo, kakšno "mujo" je imel pri omenjeni vdovi, ali zdi se nam prav,

da tudi teh 300 kron ni dobil. Zastopal je Vavpotiča mariborski odvetnik dr. Leskovar; na dr. Brumena se Vavpotič menda nič več ne zanese. Nazaj testament!!!

Dr. Brumenovi računi. Naš kratkovidni prijatelj nasproti ptujske gimnazije ima očividno smolo. Ljudje mu prav nič ne privoščijo, niti tega ne, da bi si eno delo — dvakrat računil. Dr. Brumen ima menda tako malo klientov, da najraje tožniku in tožitelju svoj račun pošiljajo. Ljudje so pa od „nemurjev“ takoj pokvarjeni, da si ne pustijo na dve plati kožo čez ušesa potegniti . . . Pred par tedni objavili smo v „Štajercu“ slučaj takega dvojnega računanja Brumena. Mož je za neko kmetico tožil. Stroške v znesku nekaj čez 138 kron pa je kasiral po tožbi od tožiteljice in pozneje tudi od toženke. Žena pa je bila tako pametna, da je šla h g. dr. Plachki, kateri je proti Brumenu tožbo vložil. In sodnija je spoznala, da mora Brumen omenjenih 138 kron nazaj plačati. Poleg tega mora še 5% obresti od 10. aprila 1910 plačati. In tudi troške v znesku nekaj čez 114 kron mora plačati . . . Pač smola, smola! Sodnija je vsa „ponemurjena“, kjer Brumenu niti dvakrat računiti ne pusti! Vbogi gospod tam nasproti ptujske gimnazije, ko bi imeli časa, bi se nam gotovo smilili . . .

Zupnik Sušnik — adijo! Kakor znano, bil je črešnjevski župnik Janez Sušnik zaradi zapeljavjanja h krivi prisegi na 3 mesece težke ječe obsojen. Vkljub temu ga je iz nerazumljivih vzrokov cerkvena oblast še vedno pustila na svojem mestu in je ta krivoprisežnik izvrševal duhovniško službo ter blatil po farških listih poštene farane. To se je tudi še potem zgodilo, ko je že vrhovno sodišče potrdilo sodbo. Sušnik je vložil še prošnjo na cesarja, da bi ga ta pomilostil. Ali presvitli cesar ni zaprinesel duhovniškemu krivoprisežniku. Sušnik mora do 1. septembra svojo kazensko nastopiti, drugače pridejo žandarji po njega. Tako so torej Črešnjevce rešene! Hvala Bogu!

Kaplan Krajnc iz Hoč — prestavljen. Za zadnjo številko prepozno došla nam je vest, da je slavnoznani kaplan Krajnc iz Hoč prestavljen. Humoristična oseba tega duhovniškega mladeniča sama ob sebi ni vredna, da bi se za njo dragocen prostor našega lista tratal . . . Krajnc kot človek ima ednostavno vse slabe lastnosti prevzetnega fantalina, ki še ničesar na svetu poskusil ni, ki si pa vendar grozovito veliko domišljuje. Takim fantalino se človek le smeji, ali resnem jih nikdo ne smatra. Ali vkljub temu ja ta Krajnc v hoški fari prav mnogo slabega

in mnogo dobrega storil. Kajti ta neumni fantek je nosil duhovniško suknjo, čeprav bi mu po njegovem vedenju večkrat hlačice primerne bile, katere se zadaj zapnejo. Ja, Krajnc je nosil duhovniško suknjo in vsled tega je mnogo slabega storil. S svojo blazno politično gonjo, s svojimi neverjetnimi hujskarjami vzel je stotero faranom lepo zaupanje do duhovniškega stanu. Pobožni in v resnicni krščanski farani so čutili, da žalostni vzgled tega duhovniškega fantiča javnost pohujšujejo. Smilila se jem je sveta vera, ki jo oznanjujejo taki elementi in čudili so se nad cerkveno oblastjo, ki takih pohujšljivcev ne prime za ušesa. Kajti to, kar je počenjal Krajnc v Hočah, bilo je naravnost d i v j a n e. Hujskal je po shodih, vtikal svoj nos v najresnejše gospodarske zadeve, delal povsod zgagno in širil sovražstvo ter osebno mržnjo, blatil svoje farane na najnesramnejši način po političnih listih, pljuval na šolo in učiteljstvo in zlorabljal svoj vpliv v grde panskavistične politične namene. Ni čuda, da ga je večina prebivalstva naravnost sovražila, ni čuda, da so ga metali iz shodov, da so mu v nepravilni a razumljivi jezi šipe pobili, da so ga preklofutali, kakor se ravno prevzetne izzivače klofuta. In ni čuda, da je celo v srcu najtrdnjejših kristjanov dozorel dvom o marsičem, kar jim je doslej sveto bilo. Prepričani smo, da bi mnogo ljudi iz katoliške cerkve izstopilo (— en slučaj se je že dogodil —), ako bi se Krajnca še nekaj časa nad hoškimi farani izpustilo. To je žalostna plat njegovega delovanja; v tem da je Krajnc v e r i š k o d o v a l, tiči škoda, ki jo je povzročil . . . Ali koristil je ta Krajnc tudi mnogo. Pa ne morda s tisto njegovo klaverno „posojilnico“, katere se Bog usmili. Koristil je le s tem, da je ljudem oči odpiral. S svojo fantačnisko hujskarijo dosegel je le to, da so se napredni možje združili in zavedli svoje moči. Danes ne more na Hočah nikdo več ljudem peska v oči trositi, češ da je klerikalstvo in vera ena in ista stvar. Danes znajo farani prav dobro razlikovati med cerkvijo in političnim farštvom. Tako se je zgodilo Krajncu tako, kakor tistem svetopisemskemu junaku, ki je prisel prokliniti, a je moral blagoslovljati. Sto naprednih agitatorjev bi ne moglo v Hočah ljudi tako hitro v naš tabor spraviti, kakor se je to edinem Krajncu (čeprav nehotè) posrečilo . . . Upamo, da je dala cerkvena oblast temu Krajncu potrebne naveste, da bode v novi fari znal varovati duhovniško obleko pred vsakdanjim blatom. Ako nè, nadaljevali bodoemo svoj boj proti njemu! Zahvaljujemo se cerkveni oblasti, da je vendar-le našemu večnemu pozivanju ugodila in tega fanta prestavila. Tako naj stori z vsemi, katerim je politika več nego njih verska in duhovniška dolžnost!

Johan Orth.

Kakor znano, se je odpovedal pred desetletji nadvojvoda Johan Salvator avstrijski vseh časti in naslovov. Življenje na dvoru mu ni dopadlo in sprejet je vsled tega navadno meščansko ime „Johan Orth“. Pod tem imenom napravil je razna potovanja. Dne 21. julija 1890 vozil se je na svoji barki „Margareta“ pri kapu Tres Puntars. Velikanski vihar ga je zasačil in od tega časa ni bilo več slišati ne od barke ne od Johana Ortha.

Erzherzog Johann Salvator im Jahre 1890

Skoraj gotovo je torej, da je bivši nadvojvoda v morskih valovih našel svojo smrt. Nekateri ljudje so sicer govorili, da so ga videli v raznih krajih južne Amerike; ali splošno se sodi, da so te trditve neresnične. Te dni napravil je tudi nadvojvoda Jožef Ferdinand, kateremu je bil Johann Orth stric, vse potrebne korake, da se Ortha mrtvimi proglaši. To se bode bržkone tudi doseglo. Naša slika kaže nadvojvodo Johana Salvator (pozneje Johana Orth), kakor je bil leta 1890.

in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 18. avgusta v Gradcu (sejem z rogožo živino); na Bregu pri Ptaju (svinski sejem). Dne 19. avgusta v Gradcu (sejem z mlado klavno živino); v Peklu*, okr. Slovenska Bistrica. Dne 20. avgusta pri Sv. Juriju ob Pešnici**, okr. Marnberg; v Brežicah (svinski sejem); na Rudečem Bregu, okr. Maribor. Dne 22. avgusta pri Sv. Jakobu, okr. Celje; v Čermožišah**, okr. Rogatec. Dne 23. avgusta v Ormožu (svinski sejem). Dne 24. avgusta na Laškem**; v Arvežu**; pri Sv. Križu**, okr. Gornja Radgona; v Slov. Bistrici**; v Sredishu, okr. Ormož; v Rogatcu**; v Cmureku**; v Velenju**, okr. Šoštanj; na Ptaju (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

Bela zastava frfota raz sodnije v sv. Lenartu sl. g. kot znamenje, da ni nikdo zaprt.

Regulacija Grajene pri Ptaju. Velika potreba je razširjenje ptujske bolnišnice in hiralnice. V ta namen pa je potrebna kanalizacija Kanine in v ta namen zoper regulacijo Grajene. Stroški za to regulacijo bi stali kakšnih 62000 K. Mestni zastop ptujski je zdaj dotedne načrte predložil in za državno podporo prosil. Deželnih zbor je že 30% troškov dovolil, ako da država 50%. Upati je, da bode ta velevažna zadeva kmalu rešena!

Iz Hoč se nam poroča: V naši cerkvi sta se poročila dne 1. avgusta gosp. Jože Uranjek, žandarski predstojnik iz Budove v Dalmaciji, z gdôno Julko Wretzl, hči posestnika z zgornje Hoče. Kot starešini sta bila gg. Ferdinand Müllert, žandarski predstojnik iz Slivnice in Anton Wretzl, hiat neveste, posestnik iz zgornje Hoče. Živila poročenca!

Umor s strupom. Iz okolice sv. Trojice sl. g. dobili smo poročilo o umoru s strupom, ki je prišlo za zadnjo številko prepozno. Grozni dogodek doigral se je glasom naših zanesljivih poročil tako-le: Umrla je dekla M. atildia R o z m a n. Na smrtni postelji je povedala, da je z a s t r u p l j e n a in mora vsled tega svet zapustiti. Vrli tamožnji orožniki so jaks hitro in izborno storili svoje delo. Reči moramo, da so ti orožniki vsake hvale vredni, kjer so svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost tako izborni in s toliko razumom storili. Ako se ta temen umor pojasi, grê zasluga v prvi vrsti vrlim orožnikom v sv. Trojici. Dognalo se je, kakor se nam od znane in zanesljive strani poroča, doslej sledče: Umorjena dekla Matilda Rozmanjelja se je dotedne dan in v spremstvu neke učiteljice od sv. Trojice v sv. Benediktu. Na potu prišli so mimo gostilne posestnika J a k o b a F e k o n j a. O temu možu se splošno govoriti, da je imel s zastrupljeno deklo ljubezensko razmerje; prav verodjetno je torej, da jo je hotel iz sveta spraviti, kjer je imelo to ljubavno razmerje posledice in bi posestnika zadela plačila. Na vsak način je istina, da je Fekonja že na potu v sv. Benediktu hotel voz ustaviti in je sviljeno ponujal dekli vino. Ta pa se je takrat vsega tega ubranila. V sv. Benediktu pustili je oprost učiteljico in se potem odpeljala nazaj. Ko se je zoper do Fekonjevih krâme pripeljala, ostavili so jo tam skoraj nasiplno. Fekonja prinesel ji je glaž vina in prosil, oziroma zahteval, da ga najspije. Revica je baje to storila in takoj začutila, da je v vinu nekaj rumenega. Tudi okus je bil slab. Vrgla je vsled tega ostanek vina na tla in se odpeljala domu, kjer je potem u m r l a. Baja se pozneje še na tleh, kjer je ostanek vina razlila, našli strup . . . Toliko smo mi doslej pošteli. Izvedeli. Mrtva revica ne more ničesar več govoriti; ali sodniška preiskava bodo Cas j govorila. Orožniki so namreč posestniki z Fekonjo in njegovo ženo a r e t p r i b r a l i in okrožni sodniji v Mariborje obru oddali. Prav zanimivo je pri vsem tem, da je umora obdolženi Fekonja eden najhujši govor in najbolj zagriženih p r v a š k i h k l e r i k a l n i s m o c e v. Menda si je v klerikalni stranki tega pr. ok učil . . . O izidu cele te zadeve bodemo svoj čas še natanko poročali.

Ogenj. Preteklo sredo zvečer pričelo je: O tej Skorbi pri Ptaju goreti. Posestnikoma Črepinkovprags in Trebulca je pogorelo troje poslopij. Tudi zakaj mnogo živine, konj, svinj in premičnine jenam pogorelo. Škoda je velika. Ptajska požarna v n Bramba je bila hitro na lici mesta pri rešilnem sari delu.

Monštranco ukradel je neznanec v cerkvi v Mariboru. Vredna je 500 krov.

Zgorela je v Mariboru dekla Tereza Škrbič. Prisla je iz neprevidnosti peči preblizo. Ogenj ji je prizadel take rane, da je kmalu nato umrla.

Tatovi. V Rotvajnu ukradel je neki Zimero svojemu tovaršu 300 K in je pobegnil. — Več platna ukradel je neznanec v oficirskem posloju kasarne v Mariboru. Tat je moral biti zato pobožen, ker je pustil rožni venec na lici tega.

Velika nevihta je bila zopet na zgornjem hajserku in je zlasti pri Mürzzuschlagu mnogo skode napravila.

Otroka ubil. V hudi Polici se je posestnik Ladunc sprel s svojo ženo, ki je imela 9 mesečnega otroka v naročju. Kadunc je vzel vile in ženo udariti. Zadel je pa otroka, ki je v treh minutah umrl.

3 konje ukradel je posestniku Mihi Mustafa in sv. Lovrencu dr. p. neznanati.

10 letni ropar in morilec. V spodnji Hudinji Celju je opazil 10 letni posestnikov sin Henrik Kovačič, da ima 6 letni Anton Skalovnik vinarjev denarja. Oropal mu je ta denar in ga v vodo. K sreči je splezal mali Skalovnik iz vode. Kovačič je vkljub svoji mladosti že takoj lopov.

Strup in zopet stup. V zadnjem času se pojavlajo slučaji zastrupljenja. Tako se poroča, da je kroški učenec Johan Prelog skušal svojega 2 letnega brata in učenca Jožeta Saveca z množičnim zastrupitvijo. Dajal jima je zastrupljeno vodo. Preloga so oddali sodniji v Ormožu. Skrivava bode dognala, od kje je stup dobil in takaj je nameraval umor. — V občini Gance so štovanju stanovala sta zakonska Urlep skupno Franciško Cretnik v eni hiši. Liza Urlep obiskala je Franciško, da ima ta nekaj z njenim opraviti. Vsled tega ji je vrgla v kavo stup. Franciška pa je to pravčasno opazila. Tisto Urlep so zaprli. Zanimivo je, da je ta grozna ženska že svojega prvega moža zastrupila in dobiti 18 let težke ječe sedela.

7 letni tat. V neki tobak-trafiki v Celju je bil 7 letni krojačev sin Š. dva bankovca in 50 krov. Ko je policijski smrkovca dobil, je že skoraj 8 krov zapravil.

Mrljica nekega 45 letnega moža so našli v Celju pri Laškem trgu. Pravijo, da je to neki Lekovič iz Šmarja pri Jelšah. Sodnija boda upala, jer li se je zgodila nesreča, samomor ali ubojstvo.

Brihtna glavica je neki delavec Šeligo v Mariboru. Pravil je okoli, da je podemoval 120.000 krov. Na podlagi te laži je razne osebe za večje stotino denarja osleparil. Goljufa so dali podjetje.

Vdravski most se je v Ptaju zadel flos. Možje so se rešili. Ali flos, ki je bil najmanje 1500 krov vreden, je bil popolnoma razbit in je tudi tudi bodo poškodoval. Pionirji so most od teže postigli in les spustili. Lastnik ima precej skrbi.

Vlomil je v nabiralnik evangeliške cerkve v Mariboru delavec Löwenstein in ukradel precej skrbi. Tudi svojemu delodajalcu je mnogo poškodoval. Zaprli so nevarnega tička.

Iz Koroškega.

Pevalje. Piše se nam: Dne 31. julija 1910 je vršil Grafenauerjev zbor v Stöcknovi govor. Sklican je bil ob pol 9. uri dopoldne; sklican je bil precej. Videli smo tudi nekaj bab. Kas je pretekel in Grafenauer se ni upal otvoriti zobra, ker še ni bil kaplana. Minul je čas dolilno ene ure, kaplana še ni bilo. In potem je obnovil Grafenauer zbor, na katerem je bil menovani predsednik, podpredsednik, pisac in gosvornik, vse v eni osebi. Vladnega zastopnika smo videli in se nam prav čudno zdi, da c. in kraino glavarstvo ni odposlalo vladnega zastopnika. Kajti na zboru sta govorila Grafenauer in Štrito reči, katere niso bile na programu. Tisti točki bodo prihodnjič govorili in tudi prisali c. k. okraju glavarstvo oziroma vladu, kar ni poslala zastopnika. Izostal bi bil napad na ministerstva in povrh tega tudi imenovanje vladarja presvitelega cesarja. Omeniti hočemo danes le tole: kakor mi zvedel, je kaplan Štrito pri ogledovanju

regulacije Meže rekel v kranjski surovosti: Vse Nemce mora podušiti in položiti v potok Meže! To bi bila najboljša regulacija! Poglejte kulturo tega Kranca! Vse Nemce mora podušiti, dobro pa vemo, da je med svenčniki veliko število nemških duhovnikov; ti se morajo podušiti in vreči v potok Meže, tako želi slovenski kaplan Štrito! Seveda, ako bo Štrito to surovost dognal, prisli bodo tudi višji duhovniški pastirji na to mesto . . .

Uredni eksekutor. Iz Pulsta se poroča, da je pozabil tam neki kmet 29 krov plačati. Vsled tega se ga je zarubilo. Eksekutor je zabil 10 kosov živine v znesku 2000 krov.

Ustrelil se je v okolici Pulsta kovač Aloiz Leitgeb. Baje se mu je zmešalo.

Zivljenje za rože. Iz Malnice se poroča, da sta šli dve ženski, ki sta bili tam čez poletje, v gore „Edelweiss“ trgati. Ena je padla v prepad; ležala je v hudem dežju z razbito glavo, dokler ni prišla pomoč.

V gozdu porodila je pri Aichu neka Uršula Mosar. Njena spremjevalka je šla po hebamko; medtem pa je Mosar izkravala in umrla. Otrok živi in je četrto nepreskrbljeno dete pokojnice.

Napad. V Reifincu na Vrbskem jezeru našel je neznanec agenta Kirchbaumer. Zadrl mu je nož v prsa, a zadel je knjigo, tako da agent ni težko ranjen. Napadalec je pobegnil.

Železniška nesreča. V Beljaku je imel delavec Viktor Zima na strehi vagona opraviti. Vlak se je naprej pomaknil in revež je padel tako nesrečno dolni, da je bil smrtnonevarno ranjen.

Vlomilec na strehi. V Beljaku opazil je neki stražnik, kako je neznanec iz strehe verande neke gostilne skočil. Bilo je ob $\frac{1}{2}$ 12. uri ponoči. Stražnik je tekel za njim in je neznanca vjel. Našli so pri vlomilcu, ki se piše Izidor Sturzl, 250 K denarja, več prstanov, bodalo itd. Vse to je pokradel. Tata so zaprili.

Veliki vлом. Vlomili so v gostilno „Schloss Velden“ in ukradli srebrnine za več tisoč krov. Orožniki zasledujejo tatove.

Mrljica so potegnili v Beljaku iz Drave. Imel je rane na glavi in kamenje v žepih. Šumi se, da se je zgodil zločin.

Po svetu.

Pobožni slepar. V Dortmundu je prišla neka večja banka v konkurs. Glavni krivec je direktor Ohm. Mož je bil cele ure vsak dan v cerkvini in se delal grozno pobožnega. Popoldne pa se je zabaval s ženskami. Vsled njegovih sleparij prišlo je mnogo revnih ljudi ob vse svoje prihranke.

Boj štrajkujočih delavcev. V Brooklynu (Sev. Amerika) so se stepili štrajkujoči delavci in stavkokazi. Končno so pričeli z revolverji streljati in so oddali nad 100 strelov. En delavec je bil ubit, več pa jih je bilo težko ranjenih.

Denar na cesti. V Pulju so peljali za izplačilo uradnikov denarja v teži 1500 kil na voz. Voz se je zlomil in denar je padel na cesto. Hitro so tekli po drugi voz in naložili ter odpeljali kronice.

Morski volk požrl je v Cirkvenici pri Reki edinega sina neke ogrske družine, ki se je v morju kopal.

Razstrelba. V Neusatzu se je v neki fabriki kotelj raznesel. Pri temu bilo je 10 delavcev ubitih, 18 pa ranjenih.

Tatinski pismosnoša. V Berolinu je neki pismosnoša okroglo 50.000 markov poneveril. Tata so vjeli in zaprili.

Železniška nesreča. V Oramu trčila sta dva vlaka. 20 oseb je bilo ubitih, 40 pa ranjenih.

Grozni umor. Neki dr. Crippen v Londonu je bil obdolžen, da je svojo ženo in eno svojih ljubic umoril ter v svoji kleti v apnu zakopal, potem pa z drugo ljubicu pobegnil. S pomočjo brezicne telegrafije so morilca na barki aretrirali.

Smrt v vodi. Traunsee zahteval je te dni velike žrtve. Pri neki nevihti je namreč 10 delavcev in deklet utonilo.

Prodaja sadja.

Cenjene prijatelje, ki se pečajo s sadjerojo, opozarjam na zelo koristno priložnost. Letos je

namreč sadno leto in je v spomladici tudi vse krasno kazalo. Vendar pa je vreme pozneje mnogo škodovalo. Toča in druge grozne vremenske prikazni, kakor tudi razne bolezni napravili so ogromno škode. Vkljub temu se da tudi poškodovano sadje porabiti. Fabrika „Styria“ Gradič - Liebenau (železniška postaja Puntigam) kupuje namreč odpadno sadje, po toči poškodovano sadje, na pol zrelo sadje, ki še ni gnilo. Cena je pri kili 5 vinarjev, to pa franko od vsake železniške postaje. Kmet, ki ima tako sadje za prodati, je pripelje torej na najbližnjo železniško postajo in odpošlje sadje na naslov omenjene fabrike. Vso železniško voznino plača fabrika in dà poleg tega 5 vinarjev za kilo tacega sadja. Naslov seveda je treba natančno napraviti; glasi se: „Konservenfabrik „Styria“, Liebenau p. Graz, Station Puntigam“. Opozarjam torej sadje na naslov omenjene fabrike. Vso železniško voznino plača fabrika in dà poleg tega 5 vinarjev za kilo tacega sadja. Naslov seveda je treba natančno napraviti; glasi se: „Konservenfabrik „Styria“, Liebenau p. Graz, Station Puntigam“. Opozarjam torej sadje na naslov omenjene fabrike.“

Zadeva Ungern-Sternberg.

Poročali smo že, da so ruški policiji v Petersburgu zaprili tamšnjega zastopnika avstrijskega ces. kralj. koresp. birja, barona Ungern Sternberg. Dolžijo ga, da

Baron von Ungern-Sternberg

je v prid Avstro-Ogrske proti Rusiji vohunil in da je zlasti načrt mobilizacije izdal. Poleg barona je še mnogo oseb na sumu, da so pri tej šponaži sodelovali. Naša slika kaže obdolženega barona.

Nabirajte znamke!

Dne 18. avgusta bode naš cesar 80. rojstni dan praznovati. Ob tej prilики izdala bode pošta posebne marke (večji rob in letni številki 1830—1910). Nabirajte jih nam! Velikih množinah imajo nekaj vrednosti. Porabilo se bode izkupček v napredne namene.

Uredništvo „Štajerca“.

Par besed o plemenski živini.

Napisal Vičanski Škerlec.

Ako pomislimo pred dvajsetletno dobo živinoreje posebno na Spodnji Štajerskem, nas gotovo ta misel prepriča, da se je začelo lepo gibanje za napredek živinoreje med našimi kmetovalci, spraviti isto na boljšo stopnijo. Zelo malo je bilo istokrat pri nas takih posestnikov, kateri bi svoje travnike zboljševali, pridevali v večji meri detelje in si spravili dobro pleme govedine. Kateri pa so se poprijeli s vso odločnostjo tega, so danes na dobrém stališču. Z veseljem moram povdarijati, da se to gibanje pri nekaterih naših živinorejcih razširja od leta do leta bolj in na tem mestu izreči zahvalo posebno onim, ki vrgajojo in imajo v dobi oskrbi lepe plemenske bice. Samoumevno je in s tem ni rečeno, da bi prišli spodnještajerski kmeti s tozadavnimi biki do najboljše bodočnosti pri živinoreji. Kakor izprevidim in mislim, da mi tudi drugi ne bodo tega ogovarjali, nam še pri tem precej veliko manjka. S tem mi ne bode veliko pomagano, ako spustim kravo (takoreč navadno govedinjsko mačko) k lepemu plemenskemu biku, katera oglada od meseca oktobra do meseca maja lepo belo slamo.